

Пасхальнае Пасланне
Св. Сабора Епіскапаў
Святой Польскай Аўтокефальнай Праваслаўнай Царквы
Дастойнаму Духавенству, богалюбівым Манахам і Манашкам
і ўсім Веруючым Дзецям Яе

*Убачыўшы Уваскрасенне Хрыстова,
наклонімся святому Госпаду Ісусу, адзінаму
безгрэшнаму. Пакланяемся Крыжы Твайму, Хрысце, і
спяваем і славім святое Уваскрасенне Тваё.*

Хрыстос Уваскрос!

Уваскрасенне Ісуса Хрыста, „як Ён прадказаў...”, — гэта фундаментальная праўда нашай веры. Мы пакланяемся ўваскрэсенню Хрыста, Жыватворцы, які ўваскрос з мёртвых, знішчыўшы пекла і смерць, даўшы нам вечнае жыццё. Гэтая Пасхальная Праўда, якая дае нам сапраўдную духоўную радасць, заўсёды застаецца падмуркам чалавечага жыцця, перамагаючы смерць і разбурэнне. Сваім Уваскрасеннем Хрыстос прывёў нас ад смерці да вечнага жыцця і даў нам магчымасць увайсці ў Царства Нябеснае.

Усведамляючы гэтую праўду, наша Маці, Святая Царква, сёння ўсклікае: „Дзень Уваскрэсення! Асвятлім нашы твары! Вялікдзень Господні, Вялікдзень! Ад смерці да жыцця і ад зямлі да неба Хрыстос Бог вядзе нас, спяваючы гімн перамогі”. Хрыстос, Пераможца смерці, — пачатак нашага ўваскрэсення і вечнага жыцця: „Я — уваскрэсенне і жыццё”, — сказаў Господзь. "Хто верыць у Мяне, калі і памрэ, будзе жыць" (Ян 11,25). Ён — „...сапраўднае Святае, якое асвятляе кожнага чалавека, які прыходзіць у свет” (Ян 1,9).

Браты і Сёстры!

Хрыстос Уваскрос! Уваскроснем і мы. Гэта Ён — наш Збаўца — напаўняе чалавечае жыццё сэнсам і надзеяй, дапамагаючы нам знайсці адказы на пытанні, якія мы задаем у паўсядзённым жыцці. Яго праўда праганяе страх, знясіленне і адчай. Святы Серафім Сароўскі казаў: „Хрыстос уваскрос! Радасць мая”. Апостал Павел мог сказаць: „Усё магу перанесці ў Ісусе Хрысце, Які ўмацоўвае мяне” (Флп. 4,13). Святы

Ісаак Сірын у сваіх выслоўях папярэджвае, што найвялікшы грэх — гэта „абьякавасць да Увакрослага” (Пасл. 18). Увакрасенне — гэта не міф, не гісторыя. Гэта гістарычная і збаўчая рэальнасць. Той, хто прымяннае яго значэнне, яшчэ не стаў цалкам чалавекам і не разумее сэнсу жыцця.

Святкуючы Увакрасенне Госпада нашага, давайце ўспомнім, што радасць Святой Пасхі прыйшла ў свет праз Вялікую Пятніцу і Святы Крыж, на якім быў распяты Богачалавек Ісус Хрыстос. З таго часу Крыж знаходзіцца ў цэнтры чалавечага жыцця і ўсяго свету. На Крыжы Хрыстос адрозніваў грэх ад грэшніка, асудзіў грэх, але выратаваў чалавецтва праз Сваю перамогу над смерцю. Гэтая праўда выказана ў шматлікіх праваслаўных гімнах, у тым ліку ў прыгожых словах, якія ўслаўляюць Святы Крыж: „Крыжу Твайму пакланяюся, Хрысце, і святое Увакрасенне Тваё спяваем і славім”. Адсюль нашае праваслаўнае разуменне Пасхі, Крыжа і Увакрасення.

Браты і Сёстры!

Пасха Хрыстова — гэта аб'яднанне дзвюх падзей: Смерці на Крыжы і ўвакрасення Ісуса. Старажытнагрэчаскае слова „пасха”, што азначае „выхад, пераход”, з цягам часу ўзбагацілася новымі значэннямі і таксама стала азначаць пакуты і мукі, паказваючы на выратавальныя цяргенні і смерць Збаўцы. Таму ў ранняй Царкве Вялікая Пятніца лічылася Пасхай Крыжа або Пасхай Пакуты Гасподняй, а светлы дзень Увакрасення — Пасхай Увакрасення. Аднак гэта не былі дзве розныя Пасхі; яны ўяўлялі сабой адну Вялікую Таямніцу, якая перажываецца ў двух аспектах: Крыжа і Увакрасення. Смерць Хрыста на крыжы таксама паказала нам, што Хрыстос — гэта не „ідэя, каштоўнасць ці сімвал”, але Бог, Які стаў Сапраўдным Чалавекам — нарадзіўся, памёр і ўвакрос з магілы. Яго Увакрасенне — гэта таксама наша чалавечая перамога над смерцю.

Крыж і Увакрасенне — гэта два шляхі, якія вядуць нас да перажывання адзінага свята Вялікадня. Крыж Гасподні нельга зразумець без веры ва Увакрослага. Крыж — гэта духоўная надзея і радасць. Ён прысутнічае ў нашых цэрквах і дамах. Асабліва ў Іерусаліме мы можам пакланяцца Крыжу, на якім быў распяты наш Гасподзь Ісус Хрыстос. Гэта мае асаблівае значэнне ў гэтым годзе, 2026, калі мы адзначаем 1700-годдзе адкрыцця Крыжа Гасподняга.

Гісторыя сведчыць пра тое, што візантыйская імператрыца Алена, маці святога імператара Канстанціна Вялікага, цвёрда вырашыла знайсці Крыж Хрыста. Яе намаганні прывялі да выяўлення трох крыжоў. Не ведаючы, на якім крыжы быў распяты

Хрыстос, яны паклалі іх адзін за адным на нябожчыка, якога неслі побач у пахавальнай працэсіі. Калі Крыж Хрыста дакрануўся да яго, ён цудоўным відам уваскрос. Урачыстае ўзняцце Крыжа здзейсніў Іерусалімскі патрыярх Макарый, і на месцы яго выяўлення пачалося будаўніцтва базілікі Уваскрэсення Збавіцеля, якая была завершана і асвечана ў 335 годзе. Таксама было ўстаноўлена свята Узвышэння Крыжа, якое першапачаткова называлася З'яўленнем Крыжа. Мы верым, што Бог дазволіць і нашай Царкве ў Польшчы сімвалічна адзначыць гэтую гадавіну падчас святкавання Перамянення Гасподняга на Святой Гары Грабарцы — месцы тысяч крыжоў, як яна перажывала гэта падчас святкавання 100-годдзя абвяшчэння аўтакефаліі.

Узвышэнне Крыжа Гасподняга — гэта заклік да веруючых да ўдзелу ў Крыжы Хрыстовым, да прысвячэння сябе Хрысту і пераймання Яго ўсім сваім жыццём. Крыж супраўдае праваслаўных хрысціян ад нараджэння да смерці. Ён — знак збаўлення і перамогі над грахам у сабе і ў навакольным свеце. Крыж на магілах памерлых запэўнівае хрысціян у будучым уваскрэсенні. Ён таксама, паводле слоў Ісуса Хрыста, пакладзе канец нашым чалавечым лёсам і лёсу ўсяго свету, калі з'явіцца на небе знак Сына Чалавечага (Мац. 24,30).

Браты і Сёстры!

На працягу ўсёй гісторыі нашы продкі пакорліва неслі свае крыжы. Давайце і мы будзем нясці іх сёння і заўтра, памятаючы словы ўваскрэслага Хрыста: „Калі хто хоча ісці за Мною, няхай адрачэцца ад сябе, возьме крыж свой і ідзе за Мною” (Мк. 8,34). У нашай велікоднай малітве мы дзякуем Госпаду за сілу Яго ўваскрэсення, якая дала нашым продкам сілу годна несці Крыж Хрыстовы і годна прадстаўляць Праваслаўе. Сто сорок гадоў таму ў лэмкаўскім сяле Здыня нарадзіўся Максім Сандовіч, апостал Падкарпацкага рэгіёна. Ён быў першым святым, кананізаваным у гісторыі аўтакефаліі нашай Царквы. Яго мучаніцкая смерць арашыла зямлю яго продкаў, прынёсшы багаты ўраджай у 1926 годзе. Сто гадоў таму нашы лэмкаўскія браты і сёстры, якія знаходзіліся 235 гадоў у грэкакаталіцызме, пачалі масавае вяртанне да веры сваіх продкаў — Святога Праваслаўя. Няхай наша гісторыя будзе добрым урокам для будучых пакаленняў у тым, як трэба захоўваць Святое Праваслаўе, культуру і традыцыі. Уваскрослы Хрыстос прыходзіць насустрач усяму гэтаму, сыходзячы ў бездань, знішчаючы яе сілу. Няхай памяць пра гэтыя падзеі стане для нас імпульсам сведчыць пра нашу праваслаўную веру ва ўсім багацці яе духоўнай культуры, прыгажосці

традыцый і мовы нашых айцоў. „Крыжу Твайму пакланяемся, Хрысце, і славім Тваё Святое Уваскрасенне”. Ніколі не варта адчайвацца, перажываючы велікодную радасць.

Святы Крыж умацоўваў, умацоўвае і будзе працягваць умацоўваць нашу веру. Ён перамагаў зло на працягу ўсёй гісторыі хрысціянства і працягвае перамагаць яго сёння.

У адказ на крык сённяшняга свету, часта згубленага і параненага недахопам любові, прыходзіць пасланне пра сыход Хрыста ў бездань. Сучасны тэолаг Павел Еўдакімаў апісвае яго так: „Як бы глыбока ні знаходзіліся людзі ў пекле, яшчэ глыбей ляжыць чаканне Хрыста... Чалавек ніколі не павінен упадаць у распач...”. Менавіта гэта і ёсць пасхальная надзея, якая адна можа дапамагчы спыніць войны і ўзброеныя канфлікты ва Украіне, Святой Зямлі і іншых месцах свету. Бо той, хто верыць ва Уваскрасенне, пераадолее ўсе цяжкасці з Хрыстом і заўсёды будзе чалавекам міру.

Браты і Сёстры!

Святкуючы Святы Вялікдзень 2026 года, падзякуем Распятаму і Ўваскросламу Хрысту за ўсю Яго міласэрнасць, праяўленую да нас, за нашы радасці і смуткі. Гэта Ён кліча нас: „Прыйдзіце да Мяне, усе, хто працуе і носіць цяжары, і Я супакою вас. Вазьміце ярмо Маё на сябе і навучыцеся ад Мяне, бо Я ціхі і пакорны сэрцам, і знойдзеце супакой душам вашым. Бо ярмо Маё лёгкае, і цяжар Мой лёгкі ёсць” (Мц 11, 28-30). З духоўным энтузіязмам мы ўвойдем у радасць нашага Госпада. Як кажа святы Ян Залатавуст: „Прыміце ўзнагароду ад міласэрнага Госпада ўсе вы: і першыя і апошнія”. „Няхай ніхто не смуткуе па грахах, бо з магілы заззяла прабачэнне”, асабліва для тых, хто жадае яго атрымаць. Дарагія Святары, Манахі і Манашкі, Браты і Сёстры, Моладзь і Дзеці! Мы заклікаем усіх стаць удзельнікамі Уваскрэсення Госпада нашага Ісуса Хрыста. Спяваючы ў велікодную ноч словы „Усё даруем праз Уваскрасенне!”, давайце духоўна напоўнімся радасцю і святлом Хрыстовай Пасхі. У духу велікоднай радасці мы вітаем усіх веруючых нашай Царквы ў краіне і за мяжой.

Сапраўды Хрыстос Уваскрос!

Божай любоўю, пакорлівых:

+ Савва, Мітрапаліт Варшаўскі і ўсёй Польшчы

+ Апель, Архіепіскап Люблінскі і Холмскі

+ Якаў, Архіепіскап Беластоцкі і Гданскі

+ Георгій, Архіепіскап Вроцлаўскі і Шчэцінскі, Праваслаўны Ваенны Ардынарый

Паісій, Архіепіскап Пярэмыскі і Горліцкі

+ Грыгорый, Архіепіскап Бельскі

+ Афанасій, Епіскап Лодзенскі і Пазнанскі

Павел, Епіскап Гайнаўскі

+ Андрэй, Епіскап Супраскі

+ Варсонофій, Епіскап Семятыцкі

Пасха Хрыстова, 2026 г.

Сталічны Горад Варшава